

**ΗΜΕΡΗΣΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΕΠΙ ΚΥΠΡΟΥ — ΤΟΥΡΚΙΑΣ**

Τῆς 18^{ης} Αυγούστου 1974

ΚΥΠ/Α ΚΛΑΔΟΣ
0-223956

ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ
α.α.α.( )

ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΔΕΛΤΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ
ΕΠΙ ΤΟΥΡΚΙΑΣ - ΚΥΠΡΟΥ
'Από 170800 μέχρι 180800/8/1974

ΠΟΛΙΤΙΚΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

1.- Τουρκία

'Εξωτερική Πολιτική

α.- Σχέσεις μετά της 'Ελλάδος

- (1) Τήν 12/8/74 ανέφεθη ότι απεστάλη ές 'Αγκύρας προς τήν έν 'Αθήναις Τουρκικήν Πρεσβείαν διαταγή κατογραφής τών έν 'Ελλάδι διαβιούντων Μουσουλμάνων υπηκόων 'Ελληνικής καταγωγής, αναβιβαζομένων εις 40.000. (8/2)

Σχόλιον

Τ'άνωτέρω άποσκοπούν πιθανώς εις τό νά έμφανίσουν διογκωμένον αριθμόν τής Τουρκικής μειονότητας έν 'Ελλάδι διά τήν χρησιμοποιήσασιν τούτων άναλόγως.

- (2) Τήν 16/8/74 τό Σωματεϊόν 'Αλληλοβοηθείας τών έκ Αυτ. Θράκης Μουσουλμάνων άναφέρει ότι όί 'Ελληνες έκδικούνται τήν άπογοήτευσίν και τήν ήτταν των έν Κύπρῳ, μέ έπιθέσεις κατά τών άδελφών Μουσουλμάνων τής Αυτ. Θράκης. Ούτω άναφέρεται ότι κατά τήν 20/7/74 έβράβειθησαν αί προ-βηκαι και έλεηλατήθησαν τά Μουσουλμανικά κυταστήματα τών πόλεων Ξάνθης και Κομοτινής. Είς τάς άνωτέρω περιοχάς έδάρησαν ύπό τών 'Ελλήνων πολλοί Τουρκοί. 'Επίσης αί έσοθεΐται τών Μουσουλμανικῶν χωρίων κατεστράφησαν ύπό τών 'Ελλήνων στρατιωτών, οι δέ διαβιούντες εις τά όρεινά χωρία Μουσουλμάνοι άπεμονώθησαν. (2/3)

Σχόλιον

'Η δήθεν καταπίσεις και κακή μεταχειρήσεις τής έν 'Ελλάδι Μουσουλμανικής μειονότητας ύπό τών 'Ελλήνων, συστηματικῶς

.. // ..

- 2 -

ἀναζωπυροῦται ὑπὸ τῆς Τουρκίας, δημιουργοῦσα οὕτω προϋποθέσεις διὰ μελλοντικὰς ἀξιώσεις εἰς βάρος τῆς Ἑλλάδος. Ὑποδηλοῖ πρόθεσιν τῆς Τουρκικῆς Ἡγεσίας συνεχίσεως τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ μακροπνύου Τουρκικοῦ σχεδίου δι' ἐξόντωσιν τῶν ὁμογενῶν.

(3) Τὴν 17/8/74 ὁ Πρωθυπουργὸς Ἐτζεβίτ ἀνέφερε τὰ κάτωθι :

(α) Ἡ Τουρκία ἐξακολουθεῖ, ἐπιθυμοῦσα στενὴν φιλίαν καὶ συνεργασίαν μὲ τὴν Ἑλλάδα καὶ τοῦτο εἶναι ἀπαρτῆτον δι' ἀμφοτέρας τὰς χώρας.

(β) Ὑπὸ τὰς παροῦσας συνθήκας ἐπικρατεῖ ἀπογοήτευσίς μετεξὺ τῶν δύο χωρῶν Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας, πιστεύει ὅμως ὅτι ὁ Πρωθυπουργὸς τῆς Ἑλλάδος, ἀνεξαρτήτως τῶν σημερινῶν σκέψεών του, γνωρίζει τὴν σημασίαν τῆς Ἑλληνο-Τουρκικῆς φιλίας.

(γ) Κατὰ τὴν πρώτην ἐπίφασιν τῆς Τουρκίας εἰς Κύπρον ἔλαβε ὑπ' ὄψιν τὸν κίνδυνον τῆς Ἑλληνο-Τουρκικῆς συρράξεως. Ἡ Τουρκία οὐδέποτε ἠθέλησε νὰ συγκρουσθῆι μὲ τὴν Ἑλλάδα, πάντως ὅμως ἔλαβε τὰ δέοντὰ μέτρα, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν ὅπαντα τὰ ἐνδεχόμενα.

(δ) Αἱ ΗΠΑ καὶ ἡ ΕΣΣΔ ἐνήργησαν κατὰ τρόπον ἐντικειμενικόν ἐπὶ τοῦ Κυπριακοῦ. Δέν ἔχομεν παράπονα.

(ε) Ἡ Ἑλλάς διὰ τῆς ἔποχωρῆσεως ἐκ τοῦ ΝΑΤΟ, ἴσως ἐνήργησε συναίσθηματικῶς. Πάντως ὀρθῶς ἢ ἐσφαλμένως, αἰσθάνεται τραυματισμένη. (2/3)

Σ υ λ λ ο υ

Αἱ ὡς ἔνω δηλώσεις τοῦ Τούρκου Πρωθυπουργοῦ πιθανόν νὰ ἀποσκοποῦν εἰς τὴν ἔμβλυσιν τῆς δημιουργηθείσης ὀξύτητος εἰς τὰς σχέσεις Ἑλλάδος - Τουρκίας ἐξ αἰτίας τῆς Τουρκικῆς εἰσβολῆς εἰς Κύπρον.

Ἐπίσης εἰς τὴν συγκόλλησιν τῶν ἐπεκτατικῶν βλέψεων τῆς Τουρκίας εἰς τὸν Ἑλληνικόν χῶρον κατὰ τὴν παρεῦσαν περίοδον, ὡς ἐπίσης εἰς ^{ταὶ} ^{ταύ} παραπλάγησιν τῆς Διεθνοῦς Κοινῆς γνώμης ἣτις ἔχει ἤδη στραφῆ ἐναντίον της λόγω τῶν προσφάτων γεγενομένων.

.. // ..

- 3 -

β.- Σχέσεις μετά των ΗΠΑ

Τήν 17/8/74 άνεφέρθη ότι ο Πρόεδρος των ΗΠΑ έκάλεσε τόν Τούρκον Πρωθυπουργόν Έτζεβίτ εΐς Ούάσιγκτων.

Ο Έτζεβίτ άνεφερεν ότι εΐναι λίαν δυσχερής έπί τοϋ παρόντος ή μετάβασις του εΐς Ούάσιγκτων και προσέθεσεν ότι θα ήτο δυνατή μία συνάντησις του μέ τόν Πρωθυπουργόν τής Έλλάδος εΐς πλησιεστέραν Εύρωπαικήν πόλιν ώς αΐ Βρυξέλλαι. (2/3)

Σ χ ό λ ι ο ν

Έκ των άνωτέρω συνάγεται ότι ο Άμερικανός Πρόεδρος έπιχειρεί νά έπιτύχη συνάντησιν Πρωθυπουργών Έλλάδος - Τουρκίας πρός έπίλυσιν των μεταξύ των διαφορών.

2.- Κ ό π ρ ο ς

α.- Ε/Κ Ένέργειαι

Τήν 17/8/74 έγνώσθη ότι ο Πρόεδρος τής Κύπρου Κληρίδης προέβη εΐς έκκλησιν πρός τάς Μεγάλας Δυνάμεις, τά Ήνωμένα Έθνη και τούς Διεθνεΐς Όργανισμούς όπως μεσελαθήσουν πρός έπίλυσιν τοϋ προβλήματος των προσφύγων. Πλέον τούτου έζήτησε τήν βοήθειαν των άνωτέρω πρός άποκατάστασιν των ζημιών των προκλήθέντων έκ τοϋ πολέμου.

Έπίσης έγνώσθη ότι αΐ Τουρκικαΐ άρχαι έδήλωσαν ότι δέν δύνανται, έπί τοϋ παρόντος, νά δώσουν οΐανδήποτε ένδειξιν περί τοϋ πότε θα έπιτραπή εΐς τούς πρόσφυγας νά επανέλθουν εΐς τάς πόλεις και τά χωρία των. (8/3)

β.- Τ/Κ Ένέργειαι

Τήν 17/8/74 ο Τ/Κ Ντεκτώρ έδήλωσεν ότι, εάν οΐ Έλληνες και οΐ Ε/Κ άρνηθούν νά επανέλθουν εΐς τάς Εΐρηνευτικας Συνομιλιαι τής Γενεύης, οΐ Τούρκοι θα έγκαθιδρύσουν Ιδικήν των Κυβέρησιν εΐς τά κατοληθθέντα ύπ'αυτών Κυπριακά έδάφη.

Περαιτέρω άνεφερεν ότι ή γεωγραφική διχοτόμησις κατέστη πραγματικότης και ότι ή Τ/Κ Δκις εΐναι πλέον εΐς θέσιν νά άναλάβη τόν έλεγχον όλης αύτής τής περιοχής.

Τέλος έτόνισεν ότι εΐναι έτοιμος νά διαπραγματευθῆ τήν άνταλλαγήν των Ε/Κ προσφύγων μέ τούς Τ/Κ τούς διαβιούντας εΐς τάς έλεγχομέναις ύπ'αυτών (Ε/Κ) περιοχάς. (2/2)

.. // ..

- 4 -

Σ υ β λ ι ο υ

Ἡ ἔκφρασις τῶν Τούρκων νά ἐπιτρέψουν ἐπάνοδον τῶν Ε/Κ προσφύγων εἰς τὰς καταληφθεῖσας ὑπ' αὐτῶν περιοχάς, ὡς καί αἱ δηλώσεις Ντεκτῆς περί ἐγκαθιδρύσεως Τουρκικῆς κυβερνήσεως εἰς αὐτάς καί περί ἀνταλλαγῆς προσφύγων, ἀποδεικνύουν πλήρως τά Τουρκικά σχέδια διὰ τήν πλήρη καί οὐσιαστικῆν διχοτόμησιν τῆς Νήσου. Τούτο βιά τῶ ἐπιτύχουν διὰ τῆς δημιουργίας ἁμιγῶς Τουρκικῆς περιοχῆς κυβερνωμένης ὑπὸ Τούρκων.

3.- Θέσις Ξένων Χωρῶν

Ο Η Ε

Τήν 16/8/74 ὁ ΓΓ/ΟΗΕ κ. Κούρτ Βαλντχάϊμ ἀνεκοίνωσεν εἰς τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν τὰ κάτωθι :

- α.- Τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας ἁμοφῶνως ἔκαμε τρεῖς φορές ἔκκλησιν διὰ τήν κατάπαυσιν τοῦ πυρός εἰς τήν Κύπρον, ἀλλά μέχρι στιγμῆς αἱ ἐχθροπραξίαι συνεχίζονται.
- β.- Ἡ κατάσταση αὕτη, ἥτις ἀποτελεῖ σαφῶς ἀπειλήν διὰ τήν Παγκόσμιον εἰρήνην καί Ἀσφάλειαν, θέτει ἐν κινδύνῳ αὐτήν καθ' ἑαυτήν τήν οὐσίαν τοῦ καταστατικοῦ χάρτου τοῦ ΟΗΕ καθὼς καί τόν βασικόν λόγον ὑπάρξεως τοῦ Ὄργανισμοῦ.
- γ.- Ἀποτελεῖ ζωτικὴν καί ἀμετακινήτην ἀνάγκην ὅπως τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας στρέψῃ τήν προσοχήν του εἰς τήν ἡμετέραν ἐπίλυσιν τοῦ Κυπριακοῦ προβλήματος καί εἰς τήν **μ ε λ λ ο ν τ ι κ ῆ ν ἀ π ο τ ε λ ε σ μ α τ ι κ ῆ τ η τ α** τοῦ ΟΗΕ. (2/2)

Σ υ β λ ι ο υ

Ἡ πλήρης περιφρόνησις τῆς Τουρκίας πρὸς τὰς ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας ἐδημιούργησε ἐξέμε σκοπιμότητος ὑπάρξεως τοῦ Ὄργανισμοῦ Ἠνωμένων Ἐθνῶν ἐφ' ὅσον, ὑπὸ τὰς παρούσας τουλάχιστον συνθήκας, δέν δύναται οὗτος νά ἐκπληρώσῃ τόν πρωταρχικόν σκοπόν τῆς δημιουργίας του ἥτοι τήν διατήρησιν τῆς Παγκοσμίου Εἰρήνης καί Ἀσφαλείας καί νά ἐπιβάλλῃ τὰς ἀποφάσεις του.

Ὁ ΓΓ/ΟΗΕ φαίνεται ἀποφασισμένος νά θέσῃ ἐπὶ νέας βάσεως τήν ἀποτελεσματικότητά τοῦ ΟΗΕ εἰς τὸ μέλλον.

.. // ..

- 5 -

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

4.- Χερσαϊκι Δυνάμεις

α.- Ανατολική Θράκη

(1) 3η Μ/Κ Μερ. (Βόρειος Τομέας : ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ)

Έσυνεχίσθησαν αι άναγνωρίσεις περιοχής άπ'άέρος και έδά-
φους με ίδιαιτέρων έντασιν εις Π/Γ ΚΑΡΑΓΑΤΣ. (Β/3)

(2) 4η ΜΠ (Κεντρικός Τομέας : ΜΕΡΙΤΣ - ΟΥΖΟΥΝ ΚΙΟΠΡΟΥ)

(α) Τό 2ον ΕΓ/4ης ΜΠ έγνώρισεν εις τάς Μονάδας τής Με-
ραρχίας ότι ή κατάσταση εις είναι άμαλή. Διετυπώθησαν
άπόψεις ότι αι Μονάδες θα έπιστρέψουν εις τάς
μονίμους έδρας των. (Α/2)

(β) Τό άρματω ΙΑΗΣ ΑΡΜΑΤΩΝ/4ης ΜΠ έχουν έφοδιασθή δι'
60 βλημάτων. Άνεφέρθη ότι έχουν έλλείψεις εις
πυρομαχικά και διετάχθη ή προώθησις τών άναγκασιών-
των εκ τών άνεφοδιαστικών άργάνων. (Α/2)

(3) 8η ΜΠ (Νότιος Τομέας : Περιοχή ΥΨΑΛΩΝ)

(α) Τήν 161340/8/74 διετάχθησαν αι εύρισκόμενοι εις
ΡΑΙΔΕΣΤΟΝ (μόνιμος έδρα της ΜΠ) Άγπαξ/κοί και έφεδροί
ΆΞ/κοί όπως άναχωρήσουν διά τών χώρων άναπτύξεως
τής της ΜΠ.

(β) Τήν 172200/8/74 διετάχθη όπως αι Σημαϊα τών 190 ΣΠ/
της ΜΠ και 189 ΣΠ/61ης ΜΠ μεταφερθοϋν εις ΚΩΝ/ΠΟΛΙΝ.

Σ χ έ λ ι ο ν

Πρόκειται μάλλον περι έορτής, ητις θα λάβη χώραν
τήν 26/8/74 και εις ην θα συμμετάσχουν αι Πολεμικά
Σημαϊα τών 189 και 190 ΣΠ.

(4) Γενικά

(α) Άπαγορεύεται εις άλλοδαπούς τουρίστας ή έπισκεψις
τών άκτών του Αίγαίου, συμπεριλαμβανομένων τών
παροκτίων πέλων και χωρίων. (Γ/3)

(β) Τήν 28/7/74 ήρξατο ή έπιστράτευσις τών γεννηθέντων
1949-1953 ως και τών έφεδρων ΆΞ/κων μέχρις ηλικίας
30 έτων. (Γ/3)

.. // ..

- 6 -

(γ) Αναμένεται η χορήγηση άδειων μικρῶς διάρκειας εἰς Ἀξ/κούς. (Α/2)

β.- Δυτικά Γερμανία

(1) Συνεχίζονται τὰ μέτρα κώστηρῶς ἐπιφυλακῆς. (Α/2)

(2) Εἰδοποιήθησαν εἰς οἰκογένειαι τῶν Γερμανῶν Ἀξ/κῶν τοῦ Κλιμακίου ΝΑΤΟ/ΣΜΥΡΝΗΣ ὅπως ἀναχωρήσουν ἢ παραμείνουν ὑπὸ τὴν προσωπικὴν των εὐθύνην. (Β/3)

γ.- Κύπρος

(1) Ἐναρξεις Ἐχθροπραξιῶν

(α) Τὴν 170645/8/74 Τσερκικαὶ δυνάμεις ἐνήργησαν ἐπιθετικῶς πρὸς περιοχὴν ΑΘΗΑΙΝΟΥ ὑποστηριζόμεναι ὑπὸ πυρ/κοῦ καὶ ὄλμων. Ὁμοίως προσεβλήθη ὕψωμα τοῦ χωρίου ΛΟΥΤΡΟΥ ΛΙΜΝΙΤΟΥ διὰ πυρῶν πυρ/κοῦ καὶ ὄλμων. (Α/2)

(β) Τὴν 170800/8/74 ὁ Δ/τῆς τοῦ 6ου ΣΣ διέταξε τὴν 28ην ΜΠ ὅπως ἀναφέρῃ περὶ τῆς ἐπικρατοῦσης καταστάσεως εἰς τὸν τομέα τοῦ 61 ΣΠ, διότι καίτοι διετάχθη κατὰ τὰς ἐντολὰς τοῦ πυρὸς ἀνταλλάσσονται πυροβολισμοί. Συμφωνῶς ἀνέφερον ὅτι προτίθεται νὰ ὑπεβάλλῃ ἐγγράφον διαμαρτυρίαν εἰς Εἰρηνευτικὰς Δυνάμεις. (Α/2)

(γ) Τὴν 170800/8/74 τὰ χωρία ΑΘΗΑΙΝΟΥ κατελήφθη ὑπὸ Τ/Κ ἀγωνιστῶν. Εἰς περιοχὴν ΠΙΡΟΙ οἱ Τσερκοὶ προωθήθησαν εἰς ὕψωμα ΚΑΥΚΑΛΑ. (Α/2)

(δ) Τὴν 170845/8/74 ὁ Διοικητὴς τοῦ 14ου ΣΠ (Σχης ΗΑΥΡΕΤΤΙΝ) ὑπέβαλε τὴν παραίτησίν του. (Α/2)

(ε) Τὴν 171100/8/74 ὁ Διοικητὴς τοῦ 6ου ΣΣ διέταξε τὴν 39ην ΜΠ ὅπως τὰ τμήματα αὐτὰ ἐνεργεῖν πρὸς ΠΙΡΟΙ χρησιμοποιοῦσαν πυρὰ πρὸς κατάληψιν τῆς ΔΒ, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅτι δὲν θὰ προσβληθοῦν τὰ εἰς τὴν περιοχὴν εὐρισκόμενα τμήματα τῆς Εἰρηνευτικῆς Δυνάμεως καὶ ἔδωσαν ὁδηγίας ὅπως ἐπιδιωχθῇ ἡ διεξόδους ἐξ ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν πρὸς κατάληψιν τοῦ ὑψώματος. (Α/2)

(ζ) Τὴν 171130/8/74 συγκρότημα Πεζικοῦ—Ἀρμύτων ἐπετέθη κατὰ τῆς ΔΒ ΠΙΡΟΙ, ἣν καὶ κατέλαβε τὴν 1430' ὄρον,

.. // ..

- 7 -

τῶν τμημάτων τῆς Ε/Θ συμπτυχθέντων τῇ Δγῆ τοῦ ΓΕΕΘ. (Α/2)

(η) Τὴν 171410/8/74 ὁ ἐχθρὸς ἐξετάξευσεν ἐπιθεσιν διὰ συγκροτήματος Πεζικοῦ - Ἀρμάτων καὶ τῇ ὑποστηρίξει Πυρ/κοῦ κατὰ ΤΡΟΥΛΛΟΥ καὶ ὑψώματος ΑΣΡΟΒΟΥΝΑΡΟΝ. (Α/2)

(2) Γραμμὴ Ἐπαφῆς εἰς ΛΕΥΚΩΣΙΑΝ

Τὴν 172300/8/74 ἡ γραμμὴ ἐπαφῆς εἰς ΛΕΥΚΩΣΙΑΝ εἶχεν ὡς ἀκολουθῶς : Ἄν. ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ ὡς 270911 ἕως 289918 - ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ εἰς 292922 - 293931 - 298937 - 301928 - 305939. Ἐκεῖθεν ἀκολουθεῖ τὴν πρωτὴν γραμμὴν μέχρι τῆς ὁδοῦ ΚΑΣΙΑΝΟΥ ἔνθα ὁ ἐχθρὸς κατέλαβε τὸ ἐκεῖ Ἑλληνικὸν Σχολεῖον. Ἀκολουθῶς συνεχίζεται ἐντός τῶν τειχῶν Ἀνατολικῶς Ἀγ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ἕως 339940 - Ν. ὁδοῦ 340940 ἕως 3479440 - 355950 - 356945 - 358941 - 357938 - 389936 - 363911 καὶ ΒΑ παρυφῆν ΑΓΛΑΝΤΣΙΑΣ . (Α/2)

Συμπέρασμα

Ἐκτιμᾶται ὅτι ὁ ἐχθρὸς δὲν θά συνεχίσῃ περαιτέρω τὰς Στρατιωτικὰς τοῦ ἐπιχειρήσεως καὶ ὅτι θά ἐπιδιώξῃ νὰ σταθεροποιήσῃ τὰ μέχρι τοῦδε ἐπιτεύγματα τοῦ διὰ πολιτικῶν μέσων. Δὲν ὑποκλείεται νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν ἀπόκτησιν πλεονεκτημάτων εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Αἰγαίου διὰ τῆς διπλωματικῆς ὁδοῦ.